

Straatnaamgeving Radboud Universiteit Nijmegen

raadsvoorstel d.d. 11 oktober 2022 (79/2022)

inleiding

Naamgeving van de openbare ruimte is de bevoegdheid van de gemeenteraad. In andere gemeenten is deze bevoegdheid veelal gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. In de periode 1933-1950 was dit in de gemeente Nijmegen het geval, maar op 27 december 1950 heeft de gemeenteraad hieraan met onmiddellijke ingang een einde gemaakt. Sindsdien worden de namen weer door de raad vastgesteld.

Dat gold echter niet voor straatnamen op het Universiteitsterrein. In de periode 1966-1985 werden de voorgestelde namen goedgekeurd door het college. In een ambtelijk advies d.d. 3 juli 1985 werd de procedure als volgt beschreven:

Aangezien naamgeving op het terrein van de Katholieke Universiteit naamgeving is op particulier terrein, bestaat de afspraak dat het College van Bestuur van de Katholieke Universiteit een voordracht indient. Uw college conformeert zich aan deze voordracht indien de naamgeving voldoet aan de in Nijmegen gebruikelijke voorwaarden. De gemeenteraad wordt niet betrokken bij de naamgeving op het terrein van de Katholieke Universiteit.

Een deugdelijke wettelijke grondslag voor de bevoegdheid van het college ontbrak. Na de dualisering van het gemeentebestuur in 2002 worden de straatnamen op het Universiteitsterrein voor het eerst ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd.

BAG*

Op 9 december 2010 zijn de onbevoegd genomen collegebesluiten ingeschreven in de basisregistratie met een documentnummer dat begint met 'RB' (= raadsbesluit) in plaats van 'CB' (= collegebesluit). Het misleidende documentnummer draagt niet bij aan de vindbaarheid van de brondocumenten. Bij de registratie is ook niet gecontroleerd of de als zodanig aangewezen en van een naam voorziene openbare ruimte nog bestond en de geometrie niet gewijzigd is.

In bijgevoegd [overzicht](#) staan 44 openbare ruimten waarvan de 'actuele' gegevens in de BAG niet juist zijn. Ondanks mijn herhaalde signalen zijn de onjuiste gegevens in de basisregistratie niet gecorrigeerd. Het raadsvoorstel d.d. 11 oktober 2022 heeft betrekking op de 9 openbare ruimten uit het overzicht die liggen in het gebied dat begrensd wordt door de Erasmuslaan, Heyendaalseweg, Houtlaan en St. Annastraat.

gebiedsindeling

In het voorstel ontbreekt de wijknaam van het gebied waarin de openbare ruimten liggen. Volgens de [KaartViewer](#) van de gemeente Nijmegen komen het Radboudplein en een aantal paden geheel of gedeeltelijk in Brakkenstein te liggen. Dit is een gevolg van de interpretatie van beslispunt 3 van het raadsbesluit d.d. 25 oktober 2006 (133/2006)*. Op grond hiervan liggen de adressen Houtlaan 2 en 4 Nijmegen in de wijk Brakkenstein. De rest van kadastrale perceel HTT02 B 5320 (totale oppervlakte 72.500 m²) ligt in de wijk Heijendaal.

De afgelopen 16 jaar is verzuimd uitvoering te geven aan beslispunt 4 uit hetzelfde raadsbesluit waarin het college wordt verzocht om een inventarisatie van discussiepunten ten aanzien van de wijkgrenzen te starten en gewenste herzieningen voor te leggen aan de commissie straatnaamgeving met het verzoek deze ter vaststelling door te geleiden naar de raad.

De (raads)commissie straatnaamgeving is per 18 maart 2009 opgeheven. De werkzaamheden van de ambtelijke werkgroep die hiervoor in de plaats gekomen is, onttrekken zich aan de openbaarheid. Uiteindelijk heeft het college op 5 juli 2022 besloten:

1. Over te gaan tot herziening van de Nijmeegse gebiedsindeling, inclusief oplossing van mogelijke discussiepunten en praktische problemen, nadat de concrete gebiedsontwikkeling c.q. woningbouwontwikkeling van Winkelsteeg een feit is, naar verwachting in 2025.

Burgemeester en wethouders vonden het niet nodig om de raad per brief te informeren over de uitvoering van beslispunt 4 van het raadsbesluit 25 oktober 2006. Ondanks artikel 2:5, derde en vierde lid, Verordening Instructie Griffier 2012, was het collegebesluit d.d. 5 juli 2022, nummer 3.3, voor de griffier kennelijk geen reden om actie te ondernemen.

raadsvoorstel d.d. 11 oktober 2022 (79/2022)

In de openbare besluitenlijst van collegevergadering van 11 oktober 2022 staat bij onderdeel '4.0 Vaststellen conformvoorstellen':

- 4.1 Straatnaamgeving Radboud Universiteit Nijmegen**
Besluit:
Aan de raad voor te stellen:
1. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 576187 (bijlage 1) aan de gekleurde openbare ruimtes van het type 'weg' in de woonplaats Nijmegen de volgende straatnamen te geven: Douwine Norelpad, Rein van der Veldepad, Fritz Polakpad, M.F. da Costa Gomezpad, Gerard Leckiepad, Ida Groenewoutpad, Roos en Boukjespad, Thea Ivenspad, Gerard Disveldpad en Radboudplein.
 2. Het college te machtigen om de geometrie van de in beslispunt 1 genoemde straten te wijzigen als deze afwijkend worden aangelegd.
 3. Het college te machtigen om, indien het vanwege de aard van een toekomstige straat passender is om een ander achtervoegsel te gebruiken, de onder beslispunt 1 genoemde straatnamen hier op aan te passen.
 4. De geometrie van de Thomas van Aquinostraat, Willem Nuyenslaan, het Leoninuspad, Buytendijkpad, Spinozapad en Pieter Rabuspad aan te passen overeenkomstig de bijgevoegde tekening met nummer 576187 (bijlage 1).
 5. De volgende straatnamen in te trekken: Kemperpad, Gaiushof, Thomas Morehof en Erasmuspad

In het raadsvoorstel staat onderaan de laatste pagina:

- Bijlagen**
1. Tekening met nummer 576187
 2. Besluit Straatnamen Radboud Universiteit Nijmegen

In de beslispunten 1 en 3 van het voorstel wordt expliciet verwezen naar de tekening met nummer 576187 (bijlage 1). Een verwijzing naar de tweede bijlage ontbreekt. Dat betekent dat deze wel deel uitmaakt van de onderliggende stukken, maar dat deze bijlage formeel geen deel uitmaakt van een of meer beslispunten. In bijlage 2 staat de concepttekst voor de openbare bekendmaking in het gemeenteblad. Het concept bevat een aantal tekortkomingen waarop ik in het verleden al vaker heb gewezen.

In de toelichting bij de Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2019 staat onder het kopje 'Algemene wet bestuursrecht' onder meer:

Het besluit zal aan de formele en materiële eisen van de Awb moeten voldoen. Op grond van de Awb is het mogelijk tegen een besluit een bezwaarschrift in te dienen bij het besluitende bestuursorgaan. Ook staat de mogelijkheid open om daartegen in beroep te gaan.

artikel 3:40

Een besluit treedt niet in werking voordat het is bekendgemaakt (artikel 3:40 Awb). In de voorgestelde beslispunten staat niets over de inwerkingtreding. Het college wordt ook niet gemachtigd om te bepalen wanneer het besluit in werking treedt.

In bijlage 2 (pdf-bestand gewijzigd: 29-09-2022 10:42:00) stond dat dit besluit in werking treedt op de dag na bekendmaking. In een e-mailbericht van 19 oktober 2022 11:12 (onderwerp: Besluit straatnaamgeving Radboud Universiteit Nijmegen) deelde de coördinator straatnaamgeving mij mee:

Inwerkingtreding

Het college heeft met dit voorstel wel beslist over de inhoud mbt de straatnaamgeving, maar niet over de inwerkingtreding die in het besluit staat (de dag na bekendmaking). Daar had iets over in de beslispunten moeten staan. Daarom halen we de passage over inwerkingtreding uit het besluit.

In bijlage 2 (pdf-bestand gewijzigd: 19-10-2022 12:39:42) is de passage geschrapt. Deze gewijzigde bijlage maakte in ieder geval geen deel uit van het conformvoorstel waarmee het college heeft ingestemd (besluit B&W d.d. 11 oktober 2022, nummer 4.1).

Met het stilzwijgend schrappen van de passage over de inwerkingtreding is het probleem niet opgelost. De vraag wanneer het raadsbesluit in werking treedt, is hiermee niet beantwoord. Bij de registratie van het brondocument in de BAG moet bij 'Begin geldigheid' de juiste datum worden vermeld. Gelet op artikel 3:40 Awb kan de ingangsdatum in ieder geval niet liggen voor de publicatiedatum van de openbare bekendmaking in het gemeenteblad.

artikel 3:45

Indien tegen een besluit bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld, wordt daarvan bij de bekendmaking en bij de mededeling van het besluit melding gemaakt (artikel 3:45, eerste lid, Awb). Uit onderzoek blijkt dat maar ongeveer de helft van de Nederlandse gemeenten bij de bekendmaking van straatnaambesluiten voldoet aan artikel 3:45 Awb. Een op de tien gemeenten meldt expliciet dat er geen bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld.

In bijlage 2 ontbreekt de melding als bedoeld in artikel 3:45 Awb. Dit strookt ook niet met de toelichting bij de verordening. Kunnen belanghebbenden geen bezwaar of wordt de melding achterwege gelaten om ze niet om een idee te brengen?

artikel 3:46

Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering (artikel 3:46 Awb). De motivering wordt vermeld bij de bekendmaking van het besluit (artikel 3:47, eerste lid, Awb). In bijlage 2 ontbreekt de motivering van het besluit. De vermelding kan achterwege blijven indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat daaraan geen behoefte bestaat (artikel 3:48, eerste lid, Awb). Er is mijns inziens geen enkele reden om aan te nemen dat straatnaambesluiten voor zich spreken en aan de vermelding van de motivering geen behoefte bestaat.

Ook als de motivering in de bekendmaking achterwege kan blijven, dient het besluit nog altijd te berusten op een deugdelijke motivering. De motivering van de voorgestelde beslispunten 1 t/m 5 is op een aantal punten onvoldoende.

beslispunt 1

In beslispunt 1 worden tien nieuwe namen voorgesteld. De diversiteit is opmerkelijk. Als het Radboudplein niet meegerekend wordt is de man-vrouwverhouding redelijk in evenwicht.

Fritz Polakpad
Gerard Disveldpad
Gerard Leckiepad
M.F. da Costa Gomezpad
Radboudplein
Rein van der Veldepad

Douwine Norelpad
Ida Groenewoutpad
Roos en Boukjespad
Thea Ivenspad

Het aantal witte mannen van rooms-katholieke is ondervertegenwoordigd. Twee personen zijn vermoord en twee door een verkeersongeluk om het leven gekomen. Een onnatuurlijke door vergroot de kans op een straatnaam.

In het raadsvoorstel staan geen namen van personen die in het kader van de voorbereiding zijn afgevallen. In een conceptvoorstel d.d. 21 juli 2021 stond de naam Otto Taborskypad. Deze naam is in het definitieve raadsvoorstel vervangen door M.F. da Costa Gomezpad. Mogelijk is de voormalige Hongaarse vluchteling-student Otto Taborsky (1930-2019) het slachtoffer van een niet-vastgestelde richtlijn.

Fritz Polakpad

De keuze van de locatie schuin tegenover de aula richting Grotiusgebouw is opmerkelijk. Het Fritz Polakpad kruist het Saligerpad en het pad met naam Daniël Heinsiuslaan waarvan de naam op de tekening met nummer 576187 (bijlage 1) ontbreekt.

Gerard Disveldpad

Vanaf het begin van de jaren negentig wordt dit pad al het Disveldpad genoemd. Deze naam stond vermeld op het 'illegale' straatnaambord dat in 2018 is verdwenen. Meer dan 30 jaar is verzuimd deze naam formeel vast te stellen.

De keuze voor de toevoeging van de voor-naam is niet onderbouwd. Het pad staat in de volksmond bekend als 'het Disveldpad'. Gelet op de voorgestelde naam Gerard Leckiepad voor een nabijgelegen pad kan dezelfde voor-naam bij het Disveldpad beter weggelaten worden.



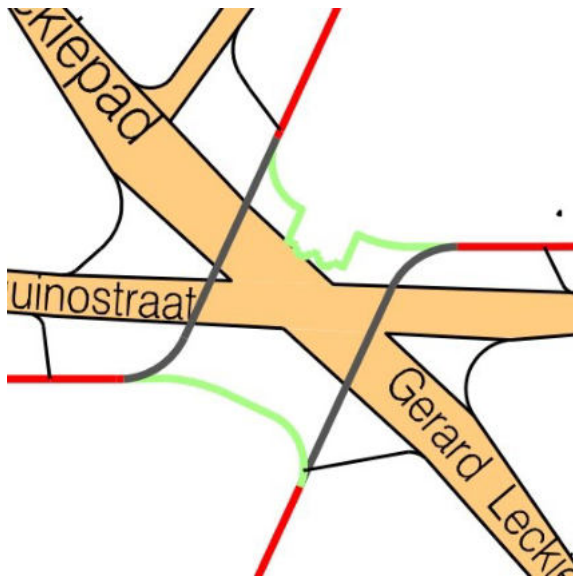
6 oktober 2007

Op de tekening bij het voorstel is aan de kant van de Houtlaan verzuimd om het westelijke deel van het pad bij de naamgeving te betrekken. Het Disveldpad heeft nooit deel uitgemaakt van het Buytendijkpad. De informatie in het raadsvoorstel (zie 'Argumenten', onder 4.1) is dan ook niet juist.

Gerard Leckiepad

Negen van de tien nieuwe namen in het voorstel eindigen op -pad. Dat levert een opmerkelijke situatie op bij de kruising van het Gerard Leckiepad en de Thomas van Aquinostraat. Het pad lijkt bij de kruising breder dan de straat. Is in dit geval wel sprake van toepasselijke achtervoegsels?

Op de tekening is niet aangegeven hoe de kruising heet. Niet alle bestrate delen zijn bij de naamgeving betrokken. De straatnaamgeving aan de oost- en westzijde van de bebouwing sluit niet aan op de groenstroken.



tekeningnummer 576187 – versie 1 (detail)



luchtfoto 2022

Ook zonder tekening zou vanzelfsprekend moeten wat de naam is van de verschillende bestrate delen die naadloos op elkaar aansluiten. Hoe heet de openbare ruimte onder het Maria Montessorigebouw en correspondeert dit met het adres?

M.F. da Costa Gomezpad

Voor een onbeduidend pad van de Erasmuslaan richting Spinozagebouw wordt de naam M.F. da Costa Gomezpad voorgesteld. Het gebruik van voorletters verdient geen schoonheidsprijs. In het raadsvoorstel (zie 'Kanttekeningen', onder 1.1) worden voorbeelden de O.C. Huismanstraat en F.C. Donderslaan genoemd.

De O.C. Huismanstraat wordt bij Google Maps en OpenStreetMap nog altijd Otto C. Huismanstraat genoemd. De naam F.C. Donderslaan wordt waarschijnlijk zelden gebruikt. Van een 'laan' is geen sprake meer. In plaats van zijn voorletters kan bij Da Costa Gomez beter zijn doctorstitel worden gebruikt, zoals bij de Dr. Banninghof, Dr. Brinkhoffstraat, Dr. de Blécourtstraat, Dr. Kuiperstraat, Dr. Poelsstraat en Dr. Schaepmanstraat.

In de Canon van Curaçao (zie [26. Dr. M. F. da Costa Gomez](#)) staat dat hij onmiddellijk na zijn promotie in Amsterdam naar Curaçao vertrok waar hij op 31 december 1935 aankwam. Daarop volgt de opmerking: "Op het eiland noemden ze hem al spoedig 'Doktoor'."

Radboudplein

Het Radboudplein ligt voor de nieuwe hoofdingang van Berchmanianum. Dit gebouw is in 2018 in gebruik genomen als academiegebouw van de Radboud Universiteit. Door het plein de voorgestelde naam te geven, wordt volgens het raadsvoorstel de centrale rol van deze locatie binnen het Universiteitsterrein benadrukt. Bij de kanttekeningen staat:

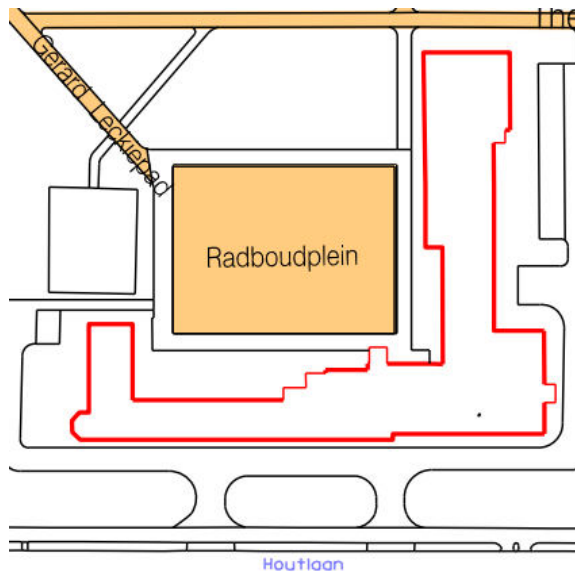
1.2 Het bestaande adres van het Berchmanianum aan Houtlaan 4 verandert niet.

Het is niet nodig om dit adres te hernoemen aan het voorgestelde Radboudplein, omdat het gebouw ook goed bereikbaar blijft via de Houtlaan.

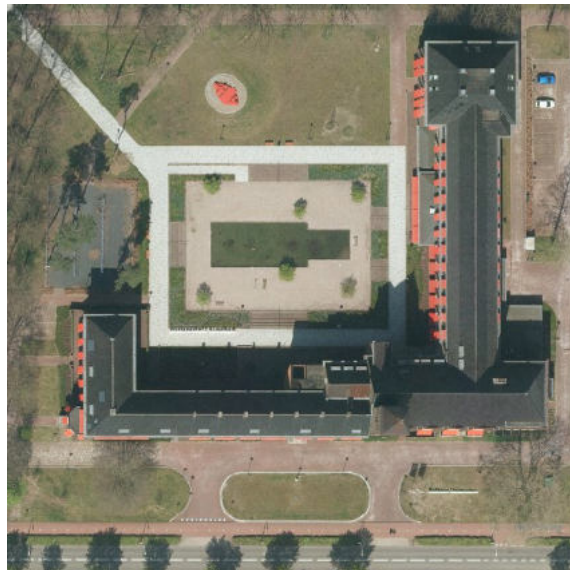
Er is verschil tussen vindbaarheid en bereikbaarheid. De naamgeving van de openbare ruimte is primair bedoeld voor de vindbaarheid. Een verblijfsobject behoort een adres te hebben aan de openbare ruimte waaraan de hoofdingang ligt. Bij het adres Houtlaan 4 Nijmegen is dit niet het geval.

Dit kan worden rechtgezet door aan verblijfsobject ID 0268010000008249 met het (hoofd) adres Houtlaan 4 Nijmegen ook het (neven)adres Radboudplein 1 Nijmegen toe te kennen. Hierbij is geen sprake van hernoeming. Bij hoofd- en nevenadressen gaat het om één en hetzelfde verblijfsobject.

De bevoegdheid inzake huisnummering is gedelegeerd aan het college. Het ontbreken van vastgestelde richtlijnen leidt tot onwenselijke situaties.



tekeningnummer 576187 – versie 1 (detail)



luchtfoto 2021

Is er wel sprake van een plein? Waarom is het bestrate gedeelte rondom het 'plein' niet bij de naamgeving betrokken? Het Gerard Leckiepad sluit niet naadloos aan op het Radboudplein. Het pad in noordelijke richting dat aansluit op het Roos en Boukijepad, is naamloos.

Rein van der Veldepad

Dit pad ligt in het verlegde van het Vareniuspad. Bij het Buytendijkpad en Pieter Rabuspad hebben de paden aan de noord- en zuidzijde van het Spinozapad dezelfde naam. Bij het Vareniuspad wordt van deze systematiek afgeweken.

In een conceptvoorstel d.d. 21 juli 2021 maakte begon het Rein van der Veldepad bij de Erasmuslaan en was de naam Vareniuspad verdwenen. Van het vervallen van de naam werd geen melding gemaakt.

Douwine Norelpad

In het 'In memoriam mw.dr.D.A.E.Norel' ([Ned Tijdschr Geneeskd. 2000;144:2580](#)) staat een aantal opmerkelijke details over deze vrouw van protestantse huize die tijdens de Tweede Wereldoorlog intrad bij de Witte Zusters (Missiezuster van Onze Lieve Vrouw van Afrika). In 1956 trad zij uit en promoveerde zij aan de Katholieke Universiteit Nijmegen.

Officieel heette zij Douwine Anna Elizabeth Norel, maar ik betwijfel of zij in het dagelijkse leven Douwine werd genoemd. In haar 'In memoriam' staat de naam Wineke Norel. Het ligt daarom meer voor de hand om het pad de naam Wineke Norelpad te geven. Dr. Wineke Norelpad is ook een optie. Zij was in 1956 de eerste vrouw in Nijmegen die in de geneeskunde promoveerde. Een locatie ten noorden van de Erasmuslaan zou toepasselijker zijn geweest.

Ida Groenewoutpad

In het raadsvoorstel ontbreekt van het jaar waarin de weduwe M.I. van Nijnatten-Groenewout is overleden. Haar echtgenoot G.C.M. van Nijnatten is op 7 augustus 1987 in Voorburg overleden. Het echtpaar was begin jaren vijftig vanuit Nijmegen naar Voorburg verhuisd

Ook zij was van protestantse huize. Zij is een van de twee vrouwelijke bestuursleden van het Nijmeegsch Studenten Corps Carolus Magnus uit de jaren dertig die in het raadsvoorstel worden genoemd. Het Ida Groenewoutpad sluit niet aan op het Thea Ivenspad. Dat zou op eenvoudige wijze verholpen kunnen worden.

Bij de naamgeving van het pad is gekozen voor haar meisjesnaam. Deze keuze wordt in het voorstel niet expliciet toegelicht. Waarschijnlijk heeft zij na haar huwelijk op 19 oktober 1940 haar meisjesnaam niet meer gebruikt.

Roos en Boukjespad

Het noemen van paden naar verkeersslachtoffers is een nieuw fenomeen. Er zijn in het verleden wel openbare ruimten die genoemd zijn naar personen die bij een ongeluk om het leven zijn gekomen, maar daarvoor waren andere redenen dan een noodlottig verkeersongeval.

In het voorstel staan de namen Boukje Nieuwold en Roos de Jong en alleen hun geboorte- en sterfjaar. Boukje Nieuwold (12 maart 1978 – 1 juli 2001) is begraven op de Begraafplaats Moscowa in Arnhem. Het graf van Roos de Jong (30 juni 1977 – 19 juli 2001) bevindt zich op de Begraafplaats Haagveld in Breda. Het ongeluk vond plaats op 30 juni 2001 kort voor middernacht op de Duitse Autobahn A5 ter hoogte van Baden-Baden.

Is het tragische ongeval hier doorslaggevend of het feit dat het om vrouwelijke studenten gaat? Het pad wordt naar twee van de drie slachtoffers genoemd. Komt prof.dr. Jozef Arthur Karel Emmanuel (Jos) de Waele (Nijmegen 6 maart 1938 – Bühl Dld 30 juni 2001) in de toekomst elders in aanmerking voor een straatnaam?

Het verlengde van het Roos en Boukjespad tussen het Thea Ivenspad en het Radboudplein is niet bij de naamgeving betrokken. Het Roos en Boukjespad loopt over de voormalige kloosterbegraafplaats. In de periode 2000-2014 was dit de 'laatste' rustplaats van pater Rubbens, pater Van Ruth, prof. Mulder en prof. Van Ginneken, naar wie de volgende straten zijn genoemd:

- Professor van Ginnekenstraat (raadsbesluit d.d. 10 juni 1953)
- Professor Mulderstraat (raadsbesluit d.d. 24 oktober 1956)
- Pater Rubbenspad (raadsbesluit d.d. 10 juni 1992)
- Pater van Ruthstraat (raadsbesluit d.d. 10 juni 1992)

De Nederlandse Jezuïeten kregen op 4 februari 1930 toestemming om een begraafplaats aan te leggen in de tuin van Berchmanianum. In de periode 1931-1971 werden 68 paters en broeders op de begraafplaats van het klooster Berchmanianum begraven. De enige latere toevoeging was in of omstreeks 2000 een verzamelgraf met de stoffelijke resten van de jezuïeten die vanaf 1860 waren begraven op de begraafplaats van het klooster Mariëndaal in Velp, gemeente Grave. Bij de ruiming van de begraafplaats Berchmanianum in mei 2014 zijn alle stoffelijke resten bijgezet in een 'naamloos' massagraf op de Begraafplaats Jonkerbos. Op het huidige Universiteitsterrein herinnert niets meer aan de oorspronkelijke kloosterbegraafplaats.

Thea Ivenspad

Het pad dat genoemd wordt naar de zus van Joris heeft een opmerkelijke lengte is grotendeels onverhard. Ook zij is een van de twee vrouwelijke bestuursleden van het Nijmeegsch Studenten Corps Carolus Magnus uit de jaren dertig.

Het Thea Ivenspad sluit niet aan op het Ida Groenewoutpad. Dat kan worden verhopend daar de namen Roos en Boukjespad en Ida Groenewoutpad om te wisselen. Als ook het naamloze gedeelte tot aan het Radboudplein bij de naamgeving wordt betrokken, kruisen de paden die genoemd zijn naar de twee vrouwelijke bestuursleden elkaar.

beslispunt 2

Het enige argument voor het beslispunt om het college te machtigen om de geometrie van de in beslispunt 1 genoemde straten te wijzigen als deze afwijkend worden aangelegd, is:

| 2.1. *Op die manier wordt een kloppende geometrie van de straten gerealiseerd.*

Een deugdelijke motivering van het voorgestelde beslispunt 2 ontbreekt.

Dat de gegevens in de 'actuele' brondocumenten die zijn ingeschreven in de basisregistratie niet kloppen, heeft niets te maken met het feit dat naamgeving van de openbare ruimte de bevoegdheid van de raad is. Het machtigen van het college draagt niet bij aan het realiseren van een kloppende geometrie. Het enige verschil is dat het besluit niet meer door de raad maar door het college wordt genomen.

Ook als de gewijzigde geometrie door het college wordt vastgesteld, is nog altijd een deugdelijk gemotiveerd voorstel vereist. In de praktijk is het raadsvoorstel vrijwel identiek aan het collegevoorstel.

Over een aantal onderdelen uit het raadsvoorstel 'Straatnaamgeving Radboud Universiteit Nijmegen' had in 2010 al een besluit genomen kunnen worden. Als voorstellen jaren op zich laten wachten, is van een kloppende geometrie geen sprake.

De voorstellen van de ambtelijke werkgroep worden door het college in de regel afgedaan als conformvoorstel. Bij het voorliggende raadsvoorstel schitterde de portefeuillehouder bij de collegevergadering door afwezigheid. Is er iemand die naar de inhoud heeft gekeken en een blik heeft geworpen op de bijbehorende tekening?

In het voorstel staat niets over de wijze waarop de raad over een wijziging als bedoeld in de beslispunten 2 en 3 wordt geïnformeerd. Moet de raad hiervan kennis nemen via de openbare besluitenlijst van het college of de openbare bekendmakingen in het gemeenteblad?

beslispunt 3

Het spreekt voor zich dat een het achtervoegsel moet passen bij de inrichting van de openbare ruimten. Als er iets anders aangelegd wordt dan de bedoeling was, dient de naam aangepast te worden.

| 3.1. *Het is wenselijk dat het achtervoegsel van een straat past bij het karakter van de straat.*

Dit argument is een open deur, maar geen reden om het college eigenmachtig het achtervoegsel te laten wijzigen. De vraag waarom het achtervoegsel niet passend is, kan niet buiten beschouwing worden gelaten. Waarom wordt er iets anders aangelegd dan de bedoeling was?

Bij de Slachthuisstraat (openbare ruimte ID 0268300000001927) is het achtervoegsel door het college aangepast (besluit B&W d.d. 14 september 2021, nummer 4.4), terwijl er niets gewijzigd is. De raad heeft op 14 juli 2021 met de grootst mogelijke meerderheid en conform het voorstel van het college de naam Stachthuisstraat vastgesteld. De plannen zijn nadien niet gewijzigd en het achtervoegsel -weg is ook niet passender.

De raad dient er bij de naamgeving van de openbare ruimte op toe te zien dat sprake is van een passend achtervoegsel en de keuze in het raadsvoorstellen deugdelijk gemotiveerd is. Het achtervoegsel -park bij het Fons Rademakerspark (raadsbesluit d.d. 16 mei 2018) is niet passend. Ondanks het feit dat er iets anders wordt aangelegd, is het achtervoegsel in het raadsvoorstel d.d. 20 september 2022 (75/2022) gehandhaafd.

De wijzigingsbevoegdheid die in beslispunt 3 wordt voorgesteld, is niet in het belang van een goede naamgeving.

beslispunt 4

Voorgesteld wordt de geometrie van de Thomas van Aquinostraat, Willem Nuyenslaan, het Leoninuspad, Buytendijkpad, Spinozapad en Pieter Rabuspad aan te passen overeenkomstig de bijgevoegde tekening met nummer 576187 (bijlage 1).

| 4.1. *Zo sluit de geometrie beter aan op de werkelijke situatie.*

Buytendijkpad

Het Buytendijkpad (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) liep van de Erasmuslaan naar de Willem Nuyenslaan. Volgens het Nationaal Wegenbestand (NWB) begint het Buytendijkpad bij de René Descartesdreef. Het Disveldpad tussen de Willem Nuyenslaan en de Houtlaan heeft nooit deel uitgemaakt van het Buytendijkpad.

In de gewijzigde situatie eindigt het pad bij het Gerard Leckiepad. Het gedeelte ten zuiden van het Spinozapad ligt niet meer in het verlengde van het gedeelte ten noorden daarvan. Het is logischer om het Buytendijkpad te laten eindigen bij het Spinozapad.

Leoninuspad

geen kanttekeningen

Pieter Rabuspad

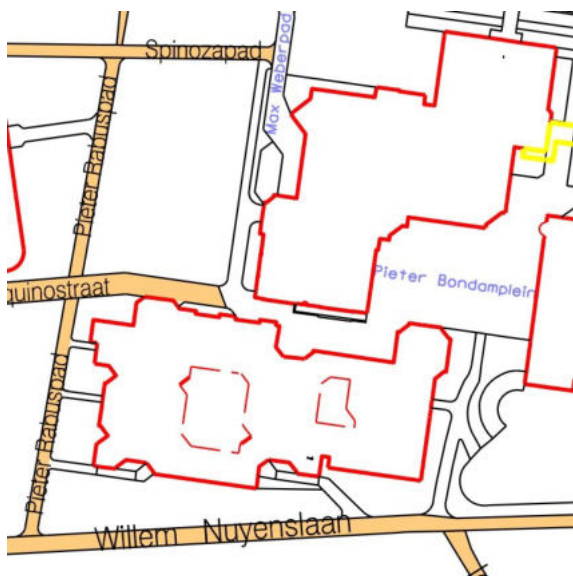
geen kanttekeningen

Spinozapad

De hoofdingang van het Spinozagebouw, Montessorilaan 3, Nijmegen, komt fysiek aan het Spinozapad te liggen. Een huisnummer aan het Spinozapad zou in dit geval logischer zijn. In het raadsvoorstel staat niets over een mogelijke adreswijziging en de voor- en nadelen hiervan.

Thomas van Aquinostraat

Volgens de tekening bij het raadsvoorstel d.d. 11 oktober 2022 begint deze straat bij het Max Weberpad. Dat was ook in het conceptvoorstel d.d. 21 juli 2021 het geval. Door de wijziging van de geometrie dreigt het eerste deel van de straat naamloos te worden.



tekeningnummer 576187 – versie 1 (detail)



Bassregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

De geometriewijziging is niet afgestemd op de bestaande huisnummering. Heeft de ambtelijke werkgroep verzuimd om de situatie ter plekke in ogenschouw te nemen? De adressen Thomas van Aquinostraat 1 en 1A Nijmegen liggen in het gedeelte dat niet bij naamgeving betrokken is.

De onduidelijkheid rond de kruising met het Gerard Leckiepad is hierboven reeds ter sprake gekomen; zie kanttekeningen bij beslispunt 1. De Thomas van Aquinostraat eindigt op grond van beslispunt 4 bij de Montessorilaan. Het Maria Montessorigebouw, Thomas van Aquinostraat 4 Nijmegen, ligt niet aan de Montessorilaan.

Willem Nuyenslaan

Bij de 'Argumenten' in het raadsvoorstel staat:

Door reconstructie van het terrein is de Willem Nuyenslaan verbreed en op verschillende plaatsen in noordelijke of zuidelijke richting verplaatst.

Bij de eerste 150 meter van de Willem Nuyenslaan (besluit B&W d.d. 8 april 1980) is een fietspad aan de zuidzijde hiervan aangelegd. Dat is ook het geval bij het gedeelte (bijna 100 meter) vanaf het Maria Montessorigebouw tot aan de Montessorilaan. Dit weggedeelte maakt op de tekening en in het NWB deel uit van de Montessorilaan.

Bij de bouw van het Grotiusgebouw (bouwjaar 2015) is de Willem Nuyenslaan ten zuiden van de nieuwbouw versmald tot een pad met een breedte circa 2,5 meter. Volgens het NWB is dit een deel van het Holwerdapad.

Ten zuiden hiervan ligt een nieuw weggedeelte dat van het einde van de Montessorilaan evenwijdig aan de Willem Nuyenslaan naar het de Comeniuslaan loopt. Op de tekening en in het NWB maakt dit deel uit van de Comeniuslaan.

ontbrekende namen

Het achterhalen van de geometrie van bestaande openbare ruimten is niet altijd eenvoudig. De geometrie van een aantal openbare ruimten is in de loop der jaren gewijzigd. In een aantal gevallen ontbreekt een door het bevoegde gemeentelijke orgaan genomen besluit.

Aan de onduidelijkheid en verwarring kan een einde gemaakt worden gemaakt door alle namen in het gebied opnieuw vast te stellen. Dit vergemakkelijkt de implementatie van het besluit door 'de grote lijst van "afnemers"'.

In beslispunt 4 mogen het Anna Maria Schuurmanpad, de Comeniuslaan, het Max Weberpad, Mercatorpad, de Montessorilaan, het Pieter Bondamplein en de, Wundtlaan in ieder geval niet ontbreken. Op de tekening staan niet alle namen vermeld.

Anna Maria Schuurmanpad

Het Anna Maria Schuurmanpad liep van het Erasmuspas naar het Mercatorpad (besluit B&W d.d. 3 januari 1980). Het (naamloze) gedeelte tussen de Heyendaalseweg en het Erasmuspas is pas later aangelegd. Daarbij is verzuimd om de gewijzigde geometrie vast te stellen; zie 'actuele' gegevens in de BAG.

Op het straatnaambord stond ANNA MARIA SCHUURMANPAD met het onderschrift NEDERLANDS GELEERDE VROUW 1607 - 1678. Het straatnaambord was in 2010 al verdwenen.



31 augustus 2007

Tegelijk met de vaststelling van de gewijzigde geometrie kan de naam van het pad worden gewijzigd in Anna Maria van Schurmanpad. Hoewel er in de 17^e eeuw nog geen sprake was van vastgestelde familienamen, is het vreemd om op Universiteitsterrein in Nijmegen een andere naam te gebruiken dan elders in Nederland gebruikelijk is (tenzij hier een wetenschappelijk verantwoorde verklaring aan ten grondslag ligt).

In de woonplaatsen Franeker, Utrecht, Rijen, Leeuwarden en Almere zijn openbare ruimten (met het achtervoegsel -singel, 2x -straat, -paad en -laan) genoemd naar Anna Maria van Schurman (Keulen 5 november 1607 – Wieuwerd 14 mei 1678).

Comeniuslaan

De Comeniuslaan (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) eindigde bij de Willem Nuyenslaan. Bij de bouw van het Grotiusgebouw is een nieuw weggedeelte aangelegd waaraan de in- en uitgang van de ondergrondse parkeergarage liggen. Op de tekening en in het NWB eindigt de Comeniuslaan bij de Montessorilaan. Dit is niet in overeenstemming de gegevens in de BAG die suggereren dat er sinds 1980 niets gewijzigd is.

Max Weberpad

Het Max Weberpad (besluit B&W d.d. 16 juli 1985) liep van het Spinozepad (was: Platolaan), naar de Thomas van Aquinostraat. Op de tekening begint het pad bij het Leoninuspad en loopt het eerste deel evenwijdig aan het Mercatorpad. De tekening bij het raadsvoorstel komt niet overeen met de gegevens in de BAG, BGT en het NWB.

Mercatorpad

Het Mercatorpad (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) loopt van de Erasmuslaan in zuidelijke richting naar het Collegezalencentrum, Mercatorpad 1 Nijmegen. Op de tekening bij het raadsvoorstel is de exacte begrenzing van niet duidelijk. In het NWB heeft een deel van het Max Weberpad de naam Mercatorpad. Deze gegevens komen niet overeen met de tekening.

Montessorilaan

De Montessorilaan (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) eindigde bij Willem Nuyenslaan. Ook de geometrie van de Montessorilaan dient aangepast te worden aan de gewijzigde situatie.

Pieter Bondamplein

Op de tekening bij het raadsvoorstel is de exacte geometrie van het Pieter Bondamplein (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) niet duidelijk aangegeven. Het begin van de Thomas van Aquinostraat met de huisnummer 1 en 1A lijkt op de tekening deel uit te maken van het Pieter Bondamplein. De verbinding tussen het Pieter Bondamplein en de Willem Nuyenslaan is op de tekening naamloos. In het NWB heeft deze de naam Pieter Bondamplein.

Wundtlaan

Over de geometrie van de Wundtlaan (besluit B&W d.d. 16 juli 1985) bestaat onduidelijkheid. In het NWB eindigt de laan in de buurt van het pad waarvoor de naam Thea Ivenspad wordt voorgesteld. In de BGT loopt de Wundtlaan verder door in noordelijke richting. Op de tekening bij het raadsvoorstel is het einde zoek.

Bij de vaststelling van de geometrie van de Wundtlaan kan tevens overwogen worden om de naam te wijzigen in Wilhelm Wundtlaan.

beslispunt 5

Voorgesteld wordt volgende straatnamen in te trekken: Kemperpad, Gaiushof, Thomas Morehof en Erasmuspad. Het argument daarvoor is:

| 5.1. Deze openbare ruimtes bestaan niet meer.

Kemperpad

Het Kemperpad (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) liep vanaf de Comeniuslaan langs de achterzijde van huisnummer 4 naar het Holwerdapat. Het onverharde pad is in de loop der jaren in vergetelheid geraakt zonder dat dit werd opgemerkt.

Gaiushof en Thomas Morehof

De Gaiushof (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) tussen het Spinozepad en de Thomas van Aquinostraat en ook de Thomas Morehof (besluit B&W d.d. 8 april 1980) tussen de Thomas van Aquinostraat en de Willem Nuyenslaan zijn in 2018 verdwenen in verband met sloop- en nieuwbouw van de zogenaamde instituutbebouwing.

De namen van deze openbare ruimten hadden in 2018 al introkken worden. Blijkbaar duurt het een aantal jaren voordat de verdwijning van de openbare ruimtes wordt opgemerkt en/of er actie ondernomen wordt.

Erasmuspad

In of omstreeks 2010 heeft het gras aan beide zijden van het Erasmuspad (besluit B&W d.d. 3 januari 1980) plaatsgemaakt voor een fietsenstalling met een verharde ondergrond. Het pad ligt er feitelijk nog, maar niet meer als zodanig herkenbaar. De naam had in 2010 al ingetrokken kunnen worden.

tot slot

Volgens het voorstel verzorgt de Radboud Universiteit Nijmegen het maken en plaatsen van de bijbehorende straatnaamborden. In het voorstel staat niets over de onderschriften op de borden. Onder het kopje 'Vervolg' staat:

- *Het vervaardigen en aanbrengen van naamborden wordt gerealiseerd volgens de kwaliteitseisen die de Gemeente Nijmegen daarvoor hanteert.*

Wat die eisen zijn, is niet duidelijk. Een aantal jaren geleden mocht ik in het kader van een Wob-verzoek het document 'NEN 1772' met de norm van het Nederlands Normalisatie-instituut komen inzien. In de praktijk blijkt deze norm bij het vervaardigen en aanbrengen van naamborden in veel gevallen niet in acht genomen te worden. Dat geldt ook voor de borden op het Universiteitsterrein.

De vaststelling van de naam Marsilius van Inghenpad (raadsbesluit d.d. 10 juni 2015) heeft geleid tot de plaatsing van borden met onderschrift. Op de staatnaamborden hoort exact dezelfde naam te staan als in de BAG.

In plaats van Marsilius van Inghenpad staat op de borden de naam MARSILIUS VAN INGHPAD. Dit is niet de naam die het bevoegde gemeentelijke orgaan heeft vastgesteld. De borden voldoen ook niet aan de eisen uit NEN 1772. De straatnaam moet volgens deze norm zijn uitgevoerd in een beginkapitaal gevolgd door onderkastletters.



27 september 2015

Bovendien had de straatnaam moeten worden voorzien van een witte bies. De verklarende tekst moet buiten de witte bies worden geplaatst. Het aanbrengen van een verklarende tekst wordt in NEN 1772 ontraden.

conclusie

Het raadsvoorstel d.d. 11 oktober 2022 (79/2022) kan aanzienlijk worden verbeterd door:

1. de voorgestelde namen in beslispoint 1 als volgt te wijzigen...

- | | | |
|--------------------------|---|-----------------------|
| • Douwine Norelpad | → | Wineke Norelpad |
| • Gerard Disveldpad | → | Disveldpad |
| • Ida Groenewoutpad | → | Roos en Boukjespad |
| • M.F. da Costa Gomezpad | → | Dr. Da Costa Gomezpad |
| • Roos en Boukjespad | → | Ida Groenewoutpad |

2. de beslispointen 2 en 3 te schrappen;

3. de namen van alle openbare ruimten van het type 'weg' in het gebied dat begrensd wordt door de Erasmuslaan, Heyendaalseweg, Houtlaan en St. Annastraat in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen;
4. de tekening met nummer 576187 (bijlage 1) zodanig te wijzigen dat de geometrie van alle openbare ruimten het type 'weg' en de bijbehorende namen voor eenieder duidelijk zijn;
5. het college te verzoeken om op korte termijn een voorstel aan de raad voor te leggen inzake naamgeving van de openbare ruimten van het type 'administratief gebied'.

Een goede naamgeving van de openbare ruimte vereist een zorgvuldige voorbereiding van de besluitvorming. De 'gebruikelijke' agendering als hamerstuk voorspelt echter niet veel goeds.

Nijmegen, 22 oktober 2022

Rob Essers

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

Tijdstip registratie LV: 09-12-2010 (Versie 1)

openbare ruimte ID	naam	woonplaats	begin geldigheid	documentnummer
0268300000001082	Geert Grooteplein Noord	Nijmegen	15-11-1967	RB 15-11-1967
0268300000001083	Geert Grooteplein Zuid	Nijmegen	15-11-1967	RB 15-11-1967
0268300000001090	Gerard van Swietenlaan	Nijmegen	15-11-1967	RB 15-11-1967
0268300000000524	Reinier Postlaan	Nijmegen	08-06-1972	RB 08-06-1972
0268300000001031	Eduard Noyonslaan	Nijmegen	20-01-1976	RB 20-01-1976
0268300000001054	F.C. Donderslaan	Nijmegen	20-01-1976	RB 20-01-1976
0268300000001146	Herman Boerhaavelaan	Nijmegen	20-01-1976	RB 20-01-1976
0268300000000790	Willem J. Kolfflaan	Nijmegen	24-02-1976	RB 24-02-1976
0268300000000652	Theodoor Craanenlaan	Nijmegen	03-08-1976	RB 03-08-1976
0268300000000482	Anthonie van Leeuwenhoeklaan	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000814	Johannes Wierlaan	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000815	Mathijzenhof	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000816	Petrus Camperlaan	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000529	René Descartesdreef	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000817	van Beverwijcklaan	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000818	Wenckebachhof	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000819	Zernikeplaats	Nijmegen	30-01-1979	RB 30-01-1979
0268300000000820	Thomas van Aquinostraat	Nijmegen	22-05-1979	RB 22-05-1979
0268300000000006	Agricolaplaats	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000005	Anna Maria Schuurmanpad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000010	Buytendijkpad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000001220	Comeniuslaan	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000000014	Daniël Heinsiuslaan	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000019	Erasmuspad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000000020	Erasmusplein	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000018	Gaiushof	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000000013	Holwerdapad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000004	Kemperpad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000015	Leoninuspad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000000008	Mercatorpad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000000009	Montessorilaan	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000000017	Pieter Bondamplein	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000007	Pieter Rabuspad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
02683000000000012	Scaligerpad	Nijmegen	03-01-1980	RB 03-01-1980
0268300000000016	Thomas Morehof	Nijmegen	08-04-1980	RB 08-04-1980
02683000000000011	Vareniuslaan	Nijmegen	08-04-1980	RB 08-04-1980
0268300000000022	Willem Nuyenslaan	Nijmegen	08-04-1980	RB 08-04-1980
02683000000000054	Adelbertusplein	Nijmegen	15-06-1982	RB 15-06-1982
02683000000000053	Laan van Scheut	Nijmegen	15-06-1982	RB 15-06-1982
02683000000000058	Minervaplaats	Nijmegen	22-02-1983	RB 22-02-1983
02683000000000059	Muzenplaats	Nijmegen	22-02-1983	RB 22-02-1983
02683000000000057	Pegasusplaats	Nijmegen	22-02-1983	RB 22-02-1983
02683000000000003	Max Weberpad	Nijmegen	16-07-1985	RB 16-07-1985
02683000000000078	Wundtlaan	Nijmegen	16-07-1985	RB 16-07-1985

Bron: <https://bagviewer.kadaster.nl>